

Tuomioistuinten toimivalta - Kreikka

SISÄLLYSLUETTELO

- 1 Onko otettava yhteyttä yleiseen siviilituomioistuimeen vai erityistuomioistuimeen (esimerkiksi työtuomioistuimeen)?
- 2 Jos yleinen tuomioistuin on toimivaltainen (ts. asian käsittely kuuluu tällaiselle tuomioistuimelle), miten saan selville, mihin tuomioistuimeen minun on otettava yhteyttä?
  - 2.1 Onko olemassa alempia ja ylempiä yleisiä siviilituomioistuinta (esim. kärjäoikeus ja hovioikeus)? Jos on, mikä tuomioistuin on toimivaltainen minun asiassani?
  - 2.2 Alueellinen toimivalta (Onko kaupungin A vai B tuomioistuin toimivaltainen minun asiassani?)
    - 2.2.1 Alueellisen toimivaltaisuuden pääsääntö
    - 2.2.2 Poikkeuksia pääsäännöstä
      - 2.2.2.1 Missä tapauksissa voin valita vastaajan asuinpaikan tuomioistuimen (pääsäännön mukaan määräytyvä tuomioistuin) ja jonkun muun tuomioistuimen välillä?
      - 2.2.2.2 Missä tapauksissa minun on valittava muu kuin vastaajan asuinpaikan (pääsäännön mukaan määräytyvä) tuomioistuin?
      - 2.2.2.3 Voivatko asianosaiset valita tuomioistuimen, joka normaalisti ei olisi toimivaltainen?
- 3 Silloin kun erityistuomioistuimet ovat toimivaltaisia, miten saan selville, mihin tuomioistuimeen minun pitää ottaa yhteyttä?

1 Onko otettava yhteyttä yleiseen siviilituomioistuimeen vai erityistuomioistuimeen (esimerkiksi työtuomioistuimeen)?

Kreikassa yleisillä siviilituomioistuimilla on toimivalta käsitellä useimmat yksityis- ja kauppaoikeudelliset asiat. Suurten kaupunkien siviilituomioistuimiin on kuitenkin perustettu erityislain nojalla erityisjaostoja, joilla on yksinomainen toimivalta käsitellä tietyjä tapauksia tietyn oikeudenalan mukaan. Tällaisia ovat Ateenassa ja Thessalonikissa sijaitsevat jaostot, joilla on toimivalta käsitellä Euroopan unionin tavaramerkkiasioita, sekä Pireuksessa sijaitseva jaosto, jolla on toimivalta käsitellä merioikeuteen liittyviä asioita.

2 Jos yleinen tuomioistuin on toimivaltainen (ts. asian käsittely kuuluu tällaiselle tuomioistuimelle), miten saan selville, mihin tuomioistuimeen minun on otettava yhteyttä?

Tuomioistuinten toimivalta määräytyy useimmissa asioissa riita-asian arvon mukaan. Riita-asian arvoa määritettäessä otetaan huomioon kanteessa esitetty vaade ilman lisävaateita. Jos samaan kanteeseen sisältyy useita vaateita, ne lasketaan yhteen.

2.1 Onko olemassa alempia ja ylempiä yleisiä siviilituomioistuinta (esim. kärjäoikeus ja hovioikeus)? Jos on, mikä tuomioistuin on toimivaltainen minun asiassani?

Siviilituomioistuinten toimivaltaan kuuluvia asioita käsitellään ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimissa, kuten rauhantuomioistuimissa (*Irinodikia*) ja alioikeuksissa, jotka toimivat yhden tuomarin kokoonpanossa (*Monomeli Protodikia*) tai useamman tuomarin kokoonpanossa (*Polymeli Protodikia*).

Rauhantuomioistuinten toimivaltaan kuuluvat a) kaikki riidat, jotka voidaan arvioida rahamääräisesti ja joiden arvo on enintään 20 000 euroa, b) kaikki vuokrasopimukseen liittyvät välittömät ja välilliset riidat silloin kun sovittu kuukausivuokra on kaikissa tapauksissa enintään 600 euroa.

Rauhantuomioistuinten toimivalta kattaa riidan rahamääräisestä arvosta riippumatta myös useimmat riidat, jotka liittyvät maatalouteen, eläinten myyntiin, omaisuusriitoihin naapureiden kanssa, hotelli- ja kuljetusyritysten kanssa tehtyihin sopimuksiin sekä yhdistysten tai osuuskuntien ja niiden jäsenten välisiin kanteisiin. Lisäksi se kattaa lakimiesten esittämät vaateet, jotka koskevat heidän palvelujaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimissa ja vähäisiä rikkomuksia käsittelevissä tuomioistuimissa (*Ptaismatodikia*), ja riidat, jotka liittyvät oikeudessa todistaneiden tai tuomioistuimen nimeämien todistajien, tulkkien, uskottujen miesten tai vartijoiden oikeuksiin, korvauksiin tai kuluihin.

Yhden tuomarin kokoonpanossa toimivien alioikeuksien toimivalta kattaa kaikki riidat, jotka voidaan arvioida rahamääräisesti ja joiden arvo on yli 20 000 euroa mutta alle 250 000 euroa.

Yhden tuomarin kokoonpanossa toimivien alioikeuksien toimivalta kattaa myös seuraavat riidat, vaikka niiden arvo olisi yli 250 000 euroa: riidat, jotka liittyvät vuokrasopimukseen, palkansaajiin, ammattilaisten tai käsityöläisten tekemään työhön tai valmistamiin tuotteisiin, työehtosopimukseen sosiaaliturvaorganisaatioiden ja vakuutettujen henkilöiden välillä, lakimiesten palkkioihin, korvauksiin ja kuluihin silloin kun kyse ei ole edellä tarkoitetuista rauhantuomioistuimessa käsiteltävistä riidoista, oikeusalan ammattilaisten, lääkäriammattissa tai lääketieteeseen liittyvissä ammateissa toimivien henkilöiden, insinöörien, kemistien tai välittäjien sekä oikeusviranomaisen nimeämien henkilöiden, asiantuntijoiden, asiantuntijavälimiesten, arvioijien, välimiesten, testamentin toimeenpanijoiden, edunvalvojien ja selvittäjien palkkioihin, korvauksiin ja kuluihin, kaikenlaisiin korvausvaateisiin, jotka johtuvat ajoneuvon aiheuttamasta vahingosta, mukaan luettuina ajoneuvovakuutus sopimukseen liittyvät vaateet, sekä riidat, jotka liittyvät irtaimen tai kiinteän omaisuuden omistus- tai hallinto-oikeuden vaatimuksiin.

Yhden tuomarin kokoonpanossa toimivan alioikeuden toimivaltaan kuuluvat aina seuraavat riidat niiden arvosta riippumatta: riidat, jotka liittyvät avioeroon, avioliiton mitätöintiin tai sen julistamiseen pätemättömäksi, avioliiton aikaisiin ja siitä johtuviin aviosuhteisiin sekä isyyden kiistämiseen, vanhemman ja lapsen välisen suhteen tai vanhempainvastuun tunnustamiseen tai niiden puuttumiseen, avioliiton ulkopuolella syntyneen lapsen isyyden tunnustamiseen, avioliiton ulkopuolella syntyneen lapsen vapaaehtoiseen tunnustamiseen tai siitä kieltäytymiseen, avioliiton ulkopuolella syntyneen lapsen aseman rinnastamiseen sellaisen lapsen asemaan, jonka vanhemmat ovat solmineet välittömästi avioliiton, mukaan luettuina myös vapaaehtoiseen tunnustamiseen liittyvät vaatimukset, sekä riidat, jotka liittyvät adoption olemassaolon tai sen purkamisen tunnustamiseen tai huoltajuuden olemassaolon tai sen puuttumisen selvittämiseen. Alioikeuden toimivaltaan kuuluvat myös riidat, jotka liittyvät avioliiton, avioeron tai sukulaisuuden perusteella maksettavaan elatusapuun, vanhempainvastuun täyttämiseen, vanhempien väliseen erimielisyyteen yhteishuoltajuuden toteuttamisesta sekä vanhempien ja muiden ylenevän polven sukulaisten yhteydenpitoon lapsen kanssa, perheen kodin käyttöön ja irtaimen omaisuuden jakamiseen puolisoitten kesken, perheen kodin käyttöön ja irtaimen omaisuuden jakamiseen puolisoitten kesken avioliiton päättyessä, rakennuksen kerrosten omistajuuteen sekä yhdistysten tai osuuskuntien yleiskokouksissa tehtyjen päätösten mitätöintiin.

Usean tuomarin kokoonpanossa toimivan alioikeuden toimivaltaan kuuluvat kaikki riidat, joissa rauhantuomioistuimella ja yhden tuomarin kokoonpanossa toimivan alioikeudella ei ole toimivaltaa.

2.2 Alueellinen toimivalta (Onko kaupungin A vai B tuomioistuin toimivaltainen minun asiassani?)

2.2.1 Alueellisen toimivaltaisuuden pääsääntö

Alueellinen toimivalta on sen alueen tuomioistuimella, jossa vastaajan kotipaikka sijaitsee.

Jos vastaajalla ei ole kotipaikkaa Kreikassa tai ulkomailla, toimivalta on sen alueen tuomioistuimella, jossa vastaajan asuinpaikka sijaitsee. Jos vastaajan asuinpaikka ei ole tiedossa, toimivalta on sen alueen tuomioistuimella, jossa oli vastaajan viimeisin kotipaikka Kreikassa tai sen puuttuessa viimeisin asuinpaikka.

Valtion asioissa toimivalta on sen alueen tuomioistuimella, jossa valtiota oikeudessa lain nojalla edustava viranomainen sijaitsee.

Silloin kun on kyse oikeuskelpoisten oikeushenkilöiden toimintaa koskevista riita-asioista, toimivalta on sen alueen tuomioistuimella, jossa niiden sääntömääräinen kotipaikka tai toimipaikka sijaitsee.

2.2.2 Poikkeuksia pääsäännöstä

2.2.2.1 Missä tapauksissa voin valita vastaajan asuinpaikan tuomioistuimen (pääsäännön mukaan määräytyvä tuomioistuin) ja jonkun muun tuomioistuimen välillä?

Jos toimivalta on useammalla kuin yhdellä tuomioistuimella, kantajalla on oikeus valita yksi niistä. Se, minkä tuomioistuimen toimivalta on ensisijainen, määräytyy kanteen toimittamispäivämäärän mukaan.

Jos tuomioistuin ei ole asiallisesti tai alueellisesti toimivaltainen, se päättää siitä itse viran puolesta sekä selvittää, millä tuomioistuimella on toimivalta ja siirtää asian sille. Toimitetun kanteen oikeudelliset seuraamukset eivät tällöin muutu.

Sopimusriidat

Henkilön elinaikana tehdyn oikeustoimen (asiakirjan) olemassaoloon tai voimassaoloon liittyvät riidat ja kaikki siitä johtuvat riidat voidaan saattaa käsiteltäväksi joko sen alueen tuomioistuimeen, jossa oikeustoimi on tehty, tai sen alueen tuomioistuimeen, jossa oikeustoimeen liittyvä toimi toteutetaan. Samassa tuomioistuimessa voidaan käsitellä myös riidat, jotka liittyvät tappioita (negatiivinen korko) ja neuvottelujen aikaisia virheitä koskeviin vahingonkorvausvaatimuksiin.

Vahingonkorvaus

Vahingonkorvausriidat voidaan käsitellä sen paikan tuomioistuimessa, jossa vahingon aiheuttanut tapahtuma tapahtui, tai sen paikan tuomioistuimessa, jossa vahinko uhkaa pian tapahtua.

Siviilikanne

Rikokseen liittyviä vahinkoja ja rikkoutuneen olosuhteen palautuksia koskeva sekä aineettomiin vahinkoihin tai henkiseen kärsimykseen liittyvä siviilikanne voidaan nostaa asiaa käsittelevässä rikostuomioistuimessa.

Elatusapuun, avioeroon ja vanhempainvastuuseen liittyvät asiat

Avoliittoon liittyvät riidat (riidat, jotka liittyvät vanhempainvastuun täyttämiseen, vanhempien erimielisyyteen yhteishuoltajuuden toteuttamisesta, vanhempien ja muiden ylenevän polven sukulaisten yhteydenpitoon lapsen kanssa, perheen kodin käyttöön ja irtaimen omaisuuden jakamiseen puolisoitten kesken sekä perheen kodin ja irtaimen omaisuuden jakamiseen puolisoitten kesken avoliiton päättyessä) voidaan käsitellä sen alueen tuomioistuimessa, jossa puolisoitten viimeisin yhteinen asunto sijaitsee.

Elatusapuvaateisiin liittyvät riidat voidaan käsitellä sen paikan tuomioistuimessa, jossa elatusavun saajan kotipaikka tai asuinpaikka sijaitsee.

2.2.2.2 Missä tapauksissa minun on valittava muu kuin vastaajan asuinpaikan (pääsäännön mukaan määräytyvä) tuomioistuin?

Riita-asiat, jotka koskevat esineoikeutta kiinteään omaisuuteen ja kiinteän omaisuuden vuokraamista, kuuluvat sen alueen tuomioistuimen yksinomaiseen toimivaltaan, jossa kiinteä omaisuus sijaitsee.

(Jos kiinteä omaisuus sijaitsee alueella, jolla on useampi kuin yksi tuomioistuin, kantajalla on oikeus valita tuomioistuin.)

Tuomioistuimen määräykseen perustuvia hallinnollisia toimia koskevat riidat kuuluvat kyseisen määräyksen antaneen tuomioistuimen yksinomaiseen toimivaltaan.

Perintöriidat kuuluvat sen alueen tuomioistuimen yksinomaiseen toimivaltaan, jossa vainajan kotipaikka tai sen puuttuessa vainajan asuinpaikka kuolinhetkellä oli.

Jos pääasiaan liittyy välillinen asia, mukaan luettuina etenkin sivuvaatimukset tai takuuvaatimukset, niiden ja muiden samankaltaisten vaatimusten käsittely kuuluu pääasiaa käsittelevän tuomioistuimen yksinomaiseen toimivaltaan.

Toisiinsa liittyvät pääasiat kuuluvat sen tuomioistuimen yksinomaiseen toimivaltaan, jossa asiaa alettiin käsitellä ensimmäisenä.

Usean tuomarin kokoonpanossa toimivan pääasiaa käsittelevän alioikeuden toimivalta kattaa kaikki välilliset asiat, jotka kuuluvat yhden tuomarin kokoonpanossa toimivan alioikeuden ja rauhantuomioistuimen toimivaltaan. Vastaavasti yhden tuomarin kokoonpanossa toimivan pääasiaa käsittelevän alioikeuden toimivalta kattaa kaikki välilliset asiat, jotka kuuluvat rauhantuomioistuimen toimivaltaan.

2.2.2.3 Voivatko asianosaiset valita tuomioistuimen, joka normaalisti ei olisi toimivaltainen?

Ensimmäisen oikeusasteen yleisestä tuomioistuimesta, jolla ei ole alueellista toimivaltaa, voi tulla asianosaisten nimenomaisella tai hiljaisella sopimuksella toimivaltainen, mikäli riita-asiat eivät liity omaisuuteen. Nimenomainen sopimus on tehtävä sellaisissa riita-asioissa, joissa on kyse tuomioistuimen yksinomaisesta toimivallasta.

Hiljainen sopimus katsotaan tehdyksi, jos vastaaja osallistuu julkiseen kuulemiseen eikä vastusta ajoissa menettelyä toimivallan puuttumisen perusteella.

Osapuolten välinen sopimus, jonka perusteella yleisestä tuomioistuimesta tulee toimivaltainen tulevissa riita-asioissa, on pätevä vain, jos se on kirjallinen ja siinä mainitaan tietty oikeussuhde, johon mahdollisesti kehkeytyvät riidat perustuvat.

3 Silloin kun erityistuomioistuimet ovat toimivaltaisia, miten saan selville, mihin tuomioistuimeen minun pitää ottaa yhteyttä?

Unionin tavaramerkkiasioissa ja merioikeuden alalla toimivaltaisten jaostojen osalta todetaan, että asiallinen toimivalta määritetään yleisiä siviilituomioistuinta koskevien sääntöjen mukaisesti. Alueellisen toimivallan osalta a) Ateenassa sijaitseva unionin tavaramerkkiasioissa toimivaltainen jaosto kattaa seuraavat alueet: Ateenan, Egean, Dodekanesian, Korfun, Kreetan, Lamian,

Nafplionin, Patran ja Pireuksen muutoksenhakutuomioistuinten alueet, b) Thessalonikissa sijaitseva unionin tavaramerkkiasioissa toimivaltainen jaosto kattaa Thessalonikin, Länsi-Makedonian, Traakian, Ioanninan ja Larisan muutoksenhakutuomioistuinten alueet, ja c) Pireuksessa sijaitseva merioikeuden alalla toimivaltainen jaosto kattaa koko Attikan prefektuurin.

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Päivitetty viimeksi: 04/06/2018